

JURG EN DE MENSEN

Thijs Goverde

gebaseerd op de oude verhalen
'De zeemeermin van Muiden' en
'De zeemeermin van Westerschouwen

JURG EN DE MENSEN

Jurg was een zeemeerman. **ZEE MEER TONGEN**, eigenlijk nog. Hij was ouder dan jij, en ook ouder dan je vader, maar zijn soort groeit langzaam en Jurg was nog maar een snotneusje. Hij kon nog niet zonder zijn moeder.

En op een dag was ze weg. Nergens meer te vinden. Jurg zwom de hele zee door, van Harderwijk tot Harlingen, oost noord zuid west, maar daar was ze allemaal niet. En in het midden ook niet. Nog een keer noord, voor de zekerheid, en oost en west... Daar hoorde hij haar. Heel in de verte hoorde hij haar roepen. Er was daar een meer, waar je vanuit de zee naar toe kon zwemmen. Het **WATER** was er niet zo diep en lekker warm. Daarom ging ze er heen, mama zeemeermin, om lekker loom te dobberen. Soms wel weken, of maanden achter elkaar. Of een heel jaar.

En terwijl ze zo lag te soezen, vlak onder het wateroppervlak, bouwden de mensen een dijk om het meer. Niet om haar te pesten – ze wisten niet eens dat zij daar was – maar om het **MEER** droog te leggen. Ze bouwden molens die het water wegpompten. Er bleven alleen een paar **SLOOTJES** over. In een van die slootjes lag mama zeemeermin en ze kon er niet meer uitkomen.

Ze riep om hulp, ze huilde en smeekte. Maar de mensen, die de dijk gebouwd hadden, lachten haar gewoon uit. De mensen waren niet erg aardig in die tijd, en ze hielden niet van zeemeerminnen.

Jurg wilde zijn moeder redden. Maar hij kon niet bij haar komen, over de hoge droge dijk heen. Hij lag daar maar te spartelen. En de mensen lachten weer.

Toen ging Jurg naar de koning van de **ZEE**.

'Koning,' zei hij, 'de mensen hebben mijn moeder gevangen en ze lachen om mijn verdriet. U bent groot en sterk. Kunt u hen geen lesje leren?'

'Ach jochie,' zei de koning. 'Die mensen, daar hebben we allemaal last van. Weet je bijvoorbeeld, wat ze op dit moment doen? Ze varen over mijn rug, in houten bootjes. Over mijn rug! Daar ben je dan koning voor... Moet je opletten!' Hij sloot zijn ogen en spande zich tot het uiterste in. Zijn hoofd werd er rood van.

'Wat doet u?' vroeg Jurg vol ontzag.

'Ik maak **GOLVEN**,' hijgde de koning. 'Zodat hun boten zinken.' Even was het stil. Toen pakte de zeekoning een grote zakdoek, zo rood als de zonsondergang, en veegde het zweet van zijn voorhoofd. 'Drie,' pufte hij tevreden. 'Drie gezonken. En nog twee omgeslagen. Maar ze zijn met zó veel! Er zijn nog duizenden bootjes over. En terwijl ik je dit vertel, hebben ze al weer zes nieuwe te water gelaten. En ze zwemmen in me!'

'Dat doe ik ook,' zei Jurg. Hij bloosde een beetje, want hij had zich nooit afgevraagd of het wel mocht van de koning.

'Dat is anders,' bromde de koning. 'Jij hoort daar. Je bent een onderdeel van de zee. Maar mensen zijn geen zeebeesten. Ze komen op plekken waar ze niet horen te zijn. En dat jeukt als een gek.

Al eeuwen lang, en ik kan er maar niet aan wennen... Maar misschien kan mijn nicht je helpen. Zij is de Vrouwe van de **BRONNEN**, en ze woont op het land. De mensen wonen graag bij haar in de buurt, dus ze kent hen goed. Ze woont aan het begin van de **RIVIER**, je kunt het niet missen. Of weet je wat? Ik breng je wel. Het wordt tijd dat ik haar weer een bezoekje breng, ik heb haar al eeuwen niet meer gesproken.'

Samen zwommen ze de rivier op. Het was een lange en moeilijke tocht, want de mensen hadden dammen in de rivier gebouwd en watermolens die de weg versperden. Ze hadden grachten en **KANALEN** en sloten gegraven, zo verbijsterend veel dat je voortdurend verdwaalde.

'Kolere,' zei de koning, 'wat is het water hier vies! Het plakt gewoon aan je schubben!'

Jurg knikte, maar zei niets. Hij hield zijn mond liever dicht. Overal spuwden riolen hun derrie de rivier in.

Maar eindelijk kwamen ze dan toch bij de Vrouwe van de Bronnen.

Dat was een stokoud dametje met een rothumeur.

'Zo,' zei ze tegen de koning, 'kom je weer eens langs. Kijken of ik nog leef, zeker, he? Je hoopt op een erfenis, he? Nou, ik ben nog lang niet dood hoor! Alleen maar oud en eenzaam...'

'En nog fit genoeg om te zeuren,' zei de koning luchtig. 'Nog even gezellig als altijd. Dat mag ik graag zien. Maar zeg, ik kwam eigenlijk voor de jonge... Hoe heet je ook weer, knul?'

'Ik heet Jurg,' zei Jurg.

'Jurg heeft last van de mensen,' legde de koning uit. 'En omdat jij die lui wat beter kent, dacht ik...'

De Vrouwe snoof luidruchtig. 'De mensen?' vroeg ze snibbig. 'Die zie ik hier nooit meer. Vroeger, ja, vroeger wel, toen hadden ze me nodig, zonder mijn heldere **WATER** zouden ze allemaal dood gaan. Och, ze waren zo dankbaar! Ik werd aanbeden als een godin! Maar de mensen zijn putten gaan graven, en later zelfs **WATERLEIDINGEN** gaan bouwen, en nu denken ze dat ze wel zonder mij kunnen. Bah!'

'Dus u kunt mij ook niet helpen?' vroeg Jurg sip.

'Ik niet, nee. Maar we kunnen het mijn grootmoeder vragen, de **REGENPRINSES**. Die is ouder en wijzer dan wie dan ook.'

'En waar kan ik haar vinden?' vroeg Jurg vermoeid.

'Oh, die komt vanzelf hier naartoe. Ze komt elke week wel een paar keer langs. In feite verwacht ik,' en de Vrouwe keek naar de **BEWOLKTE** hemel,'dat ze elk moment hier kan zijn.'

Inderdaad hoorden ze al snel het ruisen van grootmoeders rokken.

Grootmoeder bleek nog ouder en chagrijniger dan de Vrouwe van de Bronnen. Eerst mopperde ze een uur lang dat de koning haar nooit een kaartje of een bloemetje stuurde, daarna legde ze een half uur lang uit dat de Vrouwe nieuwe meubels nodig had, want op deze oude rotzooi kon je niet fatsoenlijk zitten.

Toen kon Jurg haar eindelijk naar de mensen vragen.

'De mensen,' snerpte de Regenprinses, 'die hebben geen respect meer voor ons. Zelfs niet voor mij! Ze willen wel dat ik hun plantjes water geef, maar verder willen ze niks van me weten. Ze vinden van alles uit om mij bij zich weg te houden. Paraplu's, bijvoorbeeld! **REGENBROEKEN!**

Eigenlijk ging het al mis toen ze het dak uitvonden, als je het mij vraagt.' 'Ze hebben weer eens een lesje nodig,' zei de koning somber.

'Nou en of,' zei de Regenprinses, 'en dat zullen we ze geven ook. Ik zal mijn broer, de god van de wind, vragen eens lekker te gaan waaien. Echt hard, weet je wel? En als ik dan voluit ga regenen, en jij laat je golven beuken en je opkomen, en mijn kleindochter hier laat de rivieren overstromen... nou, dan zullen de mensen weer weten wie er de baas is!'

En zo gebeurde het. Daken waaiden weg, schepen vergingen, het land liep onder water, dijken braken door, mensen en dieren verdronken, de verwoesting was verschrikkelijk.

Jurgs moeder zwom haastig door de gebroken dijk terug naar de zee. En de mensen? Hadden die hun lesje geleerd?

Nee hoor. Ze keken elkaar aan en zeiden: 'We gaan onze dijken opnieuw bouwen, maar dan hoger. En de daken maken we sterker. En wie weet wat we verder nog uit gaan vinden, om het te temmen. Aan het werk!'

Want de mensen leren nooit hun lesje. Ze maken zelf wel uit welk lesje ze leren.

einde